

VPRAŠALNIK ZA KANDIDATKO ZA KOMISARKO**Teresa RIBERA****Izvršna podpredsednica za čist, pravičen in konkurenčen prehod****1. Splošna usposobljenost, evropska zavezanost in osebna neodvisnost**

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem komisarske funkcije in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero bi bili odgovorni? Kako boste prispevali k izvajanju političnih usmeritev Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in vidik spola vključiti v vse politike svojega resorja? Kako boste poskrbeli za vključevanje mladih?

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo zbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Na vsej svoji poklicni poti, ki je večinoma potekala v javnem sektorju, sem se zavzemala za evropsko skupno dobro. Prepričana sem, da je za zagotavljanje družbene koristi, gospodarske blaginje, večje konkurenčnosti ter skrbi za okolje nujno usklajevati gospodarske in okoljske politike. Za trdno in učinkovito preobrazbo gospodarstva je potrebna široka podpora družbe, ki sloni na dialogu in širokem soglasju.

Kot podpredsednica španske vlade in ministrica za ekološki prehod, kot državna sekretarka za okolje in kot generalna direktorica španskega urada za podnebne spremembe sem svojo energijo usmerjala v povezovanje različnih stališč in pričakovanj, da bi zagotovila napredek. Prizadevala sem si za odpravljanje preprek, usklajevanje stališč, prepletanje več spremenljivk in iskanje celostnih rešitev.

Iz dejavnega sodelovanja v pogajanjih o podnebnih vprašanjih sem se naučila, da je pri kompleksnih izzivih potreben večdimenzionalni pristop in povezovanje različnih področij (energija, podnebje, okolje, industrija, finance...). Na podlagi izkušenj, ki sem jih pridobila na mestu direktorice inštituta za trajnostni razvoj in mednarodne odnose (Instituto de Desarrollo Sostenible y Relaciones Internacionales – IDDRI), sem lahko dejavno prispevala k oblikovanju uravnoteženega podnebnega dogovora, ki ga je mednarodna skupnost dosegla leta 2015 v Parizu.

Zelo cenim pomen sklepanja in vzdrževanja trdnih dogovorov ter zavedanja naše soodvisnosti. Predvsem sem spoznala, da je treba v postopke odločanja vedno vključevati posameznice in posameznike, na katere politike najbolj vplivajo. Prehod na nov industrijski in gospodarski model zahteva nove pristope, pri čemer je treba posebno pozornost namenjati najbolj prizadetim.

Z izzivi, s katerimi se soočamo danes, in tistimi, ki jih moramo predvideti na naši poti v prihodnost, se ne moremo spoprijemati ločeno, saj so neločljivo povezani med seboj. Zato menim, da moramo komisarji in komisarke EU delovati kot enotna ekipa, ki sledi skupnemu strateškemu pristopu, osnovanem na iskanju uravnoteženosti in soglasja.

Kot evropska komisarka bom izvajala politične usmeritve izvoljene predsednice za obdobje 2024–2029 na podlagi trdnega prepričanja, ki je bilo vodilo na moji poklicni in politični poti: grajenje mostov in spodbujanje dialoga sta najprimernejša načina za doseganje zastavljenih ciljev.

Menim, da so te spretnosti še posebej koristne v sedanjih razmerah velike svetovne konkurence, ko moramo k reševanju izzivov EU pristopati še enotneje, da bi našli kar najboljše načine za izboljšanje konkurenčnosti naše industrije, za vzdrževanje dobro delujočega trga in za odločno ukrepanje, da bi se na pričakovanja državljanov in državljanov lahko ustrezno odzivali v skladu z našimi vrednotami.

Kot sta v svojih poročilih poudarila Enrico Letta in Mario Draghi, je za uspeh v sedanjih svetovnih razmerah potreben dobro delujoč enotni trg, da bi lahko povečali blaginjo, zaščitili potrošnice in potrošnike ter vzpostavili privlačen ekosistem za naložbe, inovacije, čisto industrijo in zaposlovanje, ki bo konkurenčen na svetovni ravni. Kot evropska komisarka se bom odločno zavzemala tudi za politiko enakosti spolov. Obljubljam, da bodo to načelo spoštovale vse moje ekipe in da si bom osebno prizadevala za odpravo neenakosti med moškimi in ženskami. Zavežujem se, da bom s člani in članicami kolegija zagotavljala, da bo vključevanje načela enakosti spolov v vse politike osrednjega pomena za naš čist, pravičen in konkurenčen prehod.

Zavežujem se, da bom skupaj s preostalimi komisarji in komisarkami zagotovila, da bo obljuba blaginje EU za naše mlajše generacije postala resničnost. Sedanji in prihodnjim generacijam dolgujemo prizadevanja za zdrav planet. V politike moramo zato še naprej vključevati razsežnost medgeneracijske pravičnosti, da nihče ne bo prezrt, tudi na področjih, kot so spretnosti in stanovanja. Prizadevala si bom tudi, da bodo po vsej Evropski uniji veljali enaki standardi glede dobrobiti živali ter se dosledno izvajali, pri tem pa se bodo obravnavali trajnostni, etični, znanstveni in gospodarski vidiki ter upoštevala pričakovanja potrošnic in potrošnikov. Na mednarodni ravni se moramo še naprej zavzemati za visoke svetovne standarde.

Moje osebno in poklicno začetne poti ter odgovornosti, ki bi jih prevzela kot evropska komisarka, si niso v nasprotju. Niti v finančnem niti v poslovnem svetu nimam zasebnih interesov. V celoti se zavedam odgovornosti, ki jo prevzemam, in nič na moji poti me ne bo odvrnilo od načela nevtralnosti. Ostala bom polno zavezana skupni koristi evropskih državljanek in državljanov. Če se bo v prihodnosti pojavilo morebitno nasprotje interesov pri opravljanju mojih nalog komisarke, bom o tem nemudoma obvestila predsednico Ursulo von der Leyen.

Sem disciplinirana in spoštljiva. Zavedam se ciljev in kompetenc, določenih v Pogodbah EU, ter sem jim predana. V celotni karieri bom, kot že doslej, skrbno in neodvisno ohranjala zaupnost. Zvesta bom varovanju in izvajanju Pogodb EU ter delovala s položaja nevtralnosti in neodvisnosti od interesov posameznih držav članic, vključno z državo, ki me je imenovala za kandidatko.

2. Upravljanje resorja in sodelovanje z Evropskim parlamentom

Ali se lahko zavežete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in ukrepih svojih oddelkov? V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Kaj ste pripravljeni izrecno obljubiti v zvezi s sodelovanjem in navzočnostjo v Parlamentu, tako na sejah odborov kot na plenarnem zasedanju, v zvezi s preglednostjo, sodelovanjem in dejansko nadaljnjo obravnavo stališč in zahtev Parlamenta glede zakonodajnih pobud? Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljeni Parlamentu pravočasno posredovati enakovredne informacije in dokumente kot Svetu?

Zavežujem se, da bom Evropski parlament stalno obveščala o področjih v moji pristojnosti. Če bom potrjena kot komisarka, bom zagotovila, da bomo v mojem resorju dosledno sledili temu pristopu, in sicer v tesnem sodelovanju z drugimi člani in članicami kolegija ter ustreznimi službami, zlasti s komisarji in komisarkami iz sklopa „Čist, pravičen in konkurenčen prehod“, da se zagotovita preglednost in pretok informacij s Parlamentom.

Odgovarjala bom za odločitve, ki jih bomo kot kolegij sprejemali v Komisiji. In kar je najpomembneje, odgovarjala bom državljankam in državljanom Evrope. Redno bom obiskovala države članice, tudi območja zunaj prestolnice.

Hitreje in še bolj poglobljeno si moramo prizadevati za trajnostno blaginjo in konkurenčnost Evrope. Zavzemati se moramo za čist, pravičen in konkurenčen prehod, ki bo koristil vsem državljankam in državljanom, ter zagotoviti, da bodo trgi bolje delovali za evropske potrošnice in potrošnike ter podjetja. Pri tem se moramo dosledno in usklajeno posluževati vseh razpoložljivih instrumentov ob polnem spoštovanju Pogodb EU.

Tu bo imela poleg drugih ustreznih orodij politike EU in nacionalnih politik pomembno vlogo politika konkurence. Z zagotavljanjem poštenih pogojev in enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu slednja prispeva k nižjim cenam, hitrejšim inovacijam in odpornejšemu gospodarstvu. To krepi konkurenčnost Evrope v svetovnem gospodarstvu, še posebej v inovativnih sektorjih, poleg tega pa EU podpira pri njenem prehodu na podnebno nevtralnost. Enako velja za pravični prehod. Z zanašanjem na konkurenčne trge bomo lahko hitreje, pravičneje in učinkoviteje dosegali naše cilje, pri tem pa poskrbeli, da ne bomo prezrli nobene osebe in nobenega kraja.

Moje tesno sodelovanje z Evropskim parlamentom bo podpiral odprt, strukturiran dialog, ki bo temeljil na medsebojnem zaupanju. Odkrito se bom pogovarjala o argumentih, na katerih slonijo naše politike, gospodarskem

ozadju ter splošnih razmislekih, ki so privedli do naših pravil in odločitev. Ob tem se zavežujem, da bom redno sodelovala na sejah odborov in plenarnih izmenjavah o temah v mojem resorju ter osebno sodelovala v pomembnih tristranskih pogajanjih.

Skupaj s svojimi službami bom pripravljena sodelovati v neformalnih razpravah s poslanci in poslankami v delovnih skupinah odborov in na odprtih srečanjih koordinatorjev, ki jih organizirajo tajništva ustreznih odborov, ter voditi dvostranske dialoge s poslanci in poslankami Evropskega parlamenta.

Še naprej bom uporabljala vsa razpoložljiva sredstva za obveščanje in vključevanje deležnikov in javnosti. O vsakem pomembnem predlogu politike bo opravljeno javno posvetovanje.

Prepričana sem, da bomo sodelovali v ozračju popolnega medsebojnega zaupanja. Lahko računate name.

Izvoljena predsednica Ursula von der Leyen se je zavezala, da bo njena Komisija ukrepala na podlagi parlamentarnih resolucij. S tem ciljem se popolnoma strinjam. V ta namen bom, kadar bo potrebno, organizirala strukturiran dialog z vami, da bi razpravljali o tem, kako nadaljevati s katero koli resolucijo na podlagi člena 225, ki bi jo sprejela vaša institucija, s področja moje pristojnosti. Zagotovila bom, da bo Komisija na take resolucije odgovorila v treh mesecih po njihovem sprejetju.

Vprašanja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve

Državna pomoč

3. Zadolženi ste za razvoj novega okvira za državno pomoč, ki bo del čistega industrijskega dogovora. Kako nameravate poskrbeti za ustrezno ravnovesje med podpiranjem industrijske politike, ohranjanjem poštene konkurence in enakimi konkurenčnimi pogoji? Ali se zavedate tveganja za razdrobljenost enotnega trga, do katere lahko pride zaradi različnega fiskalnega manevrskega prostora držav članic? S katerimi zaščitnimi ukrepi bi po vašem mnenju preprečili izkrivljanja trga in gospodarstva z manjšo fiskalno zmogljivostjo?

V skladu s Pogodbama bi se moralo z državno pomočjo odpravljati nedelovanje trga ter ob tem preprečevati prekomerna nadomestila, izrivanje zasebnega financiranja in drugo neupravičeno izkrivljanje konkurence na enotnem trgu. Kot izvršna podpredsednica bom uresničevala ta načela in zagotovila enako obravnavo vseh držav članic. Zavzeto podpiram uveljavitev enakih konkurenčnih pogojev v Evropski uniji, kar je podlaga za čist, pravičen in konkurenčen prehod. V zadnjih letih so se evropsko gospodarstvo in podjetja, ki v njem delujejo, s pomočjo politike državne pomoči uspešno spopadala z vrstičimi se krizami. Politika državne pomoči se je precej spremenila, da bi se uskladila s cilji politike EU, in sicer med drugim z omogočanjem zelenega in digitalnega prehoda ter odpornosti.

Na podlagi tega je Komisija v zadnjem mandatu odobrila več kot 450 milijard EUR pomoči držav članic za varstvo okolja in energijo ter približno 800 milijard EUR državne pomoči v okviru energetske krize. Obstoječa pravila o državni pomoči že omogočajo najrazličnejšo podporo ozelenitvi in razogljičenju gospodarstva EU, ki jo države članice s pridom uporabljajo. Izvrševanje pa moramo pospešiti in okrepiti, da bi dosegli naše skupne cilje.

EU se mora reševanja izziva razogljičenja lotiti skupaj, pri tem pa izkoristiti skupne vire in evropske vrednostne verige, da bi spodbudila ekonomijo obsega ter dosegla stroškovno učinkovit in pravičen prehod, ki temelji na inovacijah. Prepričana sem, da je enotni trg največji adut Evrope. Ne moremo si privoščiti, da bi države članice med seboj tekmovala za subvencije ter bi večje in bogatejše države članice nelojalno nižale prodajne cene manjših, manj bogatih. Zavzemati se moramo za trajnostne industrijske ekosisteme v korist celotne EU in še naprej spodbujati gospodarski razvoj manj razvitih območij v EU, tako da jim zagotavljamo spodbude za produktivne naložbe, ki večajo evropsko kohezijo.

Med mojimi prednostnimi nalogami bo tudi poenostavitev in pospešitev postopkov presoje državne pomoči. Ne moremo si privoščiti odlašanja z javno podporo energetskemu prehodu ali z ukrepi za razogljičenje evropske industrije in omogočanje njene konkurenčnosti. V tem duhu in v okviru svoje poslanice bom razvila nov okvir za nadzor državne pomoči, na podlagi katerega bodo lahko države članice zagotavljale hitro in učinkovito državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji. Ta okvir bo zasnovan na izkustvih z začasnim okvirom za krizne razmere in prehod ter naslednjih ciljih: (i) nadaljnji pospešitvi uvajanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov; (ii) nadaljevanju razogljičenja industrije in povečanju energijske učinkovitosti, zlasti v energetsko intenzivnih sektorjih, ter (iii) zagotavljanju zadostnih proizvodnih zmogljivosti za čisto tehnologijo v Evropi, zlasti kadar

obstaja tveganje za preusmerjanje takih naložb v tretje države zaradi subvencij, ki so tam na voljo. S tem bom zagotovila ohranitev kohezijskih ciljev in celovitosti enotnega trga.

Združitve

4. Katere spremembe bi lahko vključeval „novi pristop k politiki varstva konkurence“ in kako bi ga lahko bolje uskladili z industrijsko politiko? Ali ste zadovoljni s trenutnim stanjem glede uporabe uredbe o združitvah? Ali bi podprli možnost, da Komisija preuči tudi združitve pod pragom za priglasitev? Kako boste naše inovatorje v EU zaščitili pred plenilskimi prevzemi ali pred prevzemi evropskih podjetij s strani tujih državnih podjetij, ki jih njihove vlade podpirajo in subvencionirajo na načine, ki so na podlagi pravil enotnega trga EU za subjekte EU prepovedani?

V preteklem mandatu je bilo že veliko storjenega za zagotovitev, da bi bili vsi instrumenti konkurence (združitve, protimonopolni ukrepi in nadzor državne pomoči) usmerjeni v zaščito lojalne konkurence ter usklajeni s cilji zelenega, digitalnega in odpornega gospodarstva EU. Komisija je dodala nove instrumente za spopadanje z novimi izzivi na enotnem trgu, zlasti v zvezi z digitalnimi vratarji (akt o digitalnih trgih) in izkrivljajočimi učinki tujih subvencij (uredba o tujih subvencijah). Vendar dosedanja ukrepi za odpravo izzivov, s katerimi se sooča gospodarstvo EU, ne zadoščajo. Te nove instrumente je treba v celoti izvajati. Politika konkurence in druge politike, kot so industrijska, trgovinska ali proračunska politika, se dopolnjujejo pri spodbujanju dolgoročne konkurenčnosti in gospodarske rasti. Kot v svojem poročilu priznava Mario Draghi, ni mogoče govoriti o konkurenčnosti, če v tržnem gospodarstvu ni učinkovite konkurence. S pravilnim izvrševanjem politike konkurence bi se morali povečati inovativnost, pa tudi učinkovitost in uspešnost evropske industrijske politike, saj politika konkurence prispeva k oblikovanju pravih spodbud.

Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom v skladu s političnimi usmeritvami predsednice Ursule von der Leyen in svojo poslanico dodatno posodobila politiko konkurence, pri tem pa se osredotočila na tri splošne ključne cilje.

Kot prvo bom znatno poenostavila in pospešila postopke, da bi bili učinkoviti v sedanjem dinamičnem okolju. Ne moremo si privoščiti odlašanja s potrebno javno podporo energetskega prehodu, ki omogoča znižanje cen, ali z ukrepi za razogljičenje evropske industrije, ki ji omogoča, da ostane konkurenčna v svetovnem merilu. Pri tem moramo dodatno poenostaviti pogoje za odobritev državne pomoči. Prav tako si ne moremo privoščiti neupravičeno dolgih protimonopolnih preiskav, med katerimi lahko podjetja še naprej izkoriščajo svoje protikonkurenčne prakse. Postati moramo učinkovitejši in na podlagi že začetega vrednotenja postopkovnega okvira za protimonopolne preiskave oceniti, kakšne bi morale biti značilnosti morebitne posodobitve postopkovnih pravil. Pri tem bi morali seveda še naprej tesno sodelovati z Evropskim parlamentom. Nenazadnje moramo zagotoviti, da bomo znali izvrševanje politike konkurence prilagoditi sedanji digitalni realnosti. Digitalni prehod je osrednjega pomena za oživitev rasti produktivnosti v Evropi, pravočasno ukrepanje za ohranitev odprtih in dobro delujočih trgov pa je ključnega pomena tako za nove digitalne akterje kot za razširjanje digitalnih rešitev v našem gospodarstvu.

Kot drugo si bom prizadevala za okrepljeno in bolj ciljno usmerjeno izvrševanje pravil konkurence. Tako bom na primer zagotovila, da se bodo pravila konkurence dosledno izvrševala ter da bodo naši ukrepi osredotočeni na najbolj izkrivljajoče ukrepe pomoči ali poslovne prakse. Po drugi strani bom poskrbela za vnaprejšnja navodila za države članice in skrajšanje upravnih postopkov pri izvajanju neproblematičnih javnih ukrepov ter omogočala konkurenci naklonjeno sodelovanje med podjetji. Podobno si bom prizadevala za odločno izvrševanje akta o digitalnih trgih in oblikovala politiko Komisije v zvezi s tem pomembnim novim instrumentom, da bi dosegli konkretne rezultate za evropska podjetja ter končne uporabnike in uporabnike.

Kot tretje bom zagotovila nadaljnjo dejansko uskladitev politike konkurence s prednostnimi nalogami EU. To seveda vključuje prispevanje k dogovoru o čisti industriji za trajnostno in konkurenčno evropsko gospodarstvo ter poglobitev našega enotnega trga. Vključuje tudi spodbujanje naložb s sodelovanjem z drugimi člani in članicami kolegija za uskladitev meril, ki omogočajo čim učinkovitejše združevanje zasebnega, evropskega in nacionalnega financiranja.

Še posebej kar zadeva nadzor nad združitvami, je EU tradicionalno naklonjena konsolidaciji trga in prednostim, ki jih ta lahko zagotovi – z jasno izjemo za primere, ko konsolidacija znatno ovira učinkovito konkurenco, zlasti ker povzroča ustvarjanje prekomerne tržne moči, ki lahko škoduje celotnemu gospodarstvu EU, vključno z malimi in srednjimi podjetji ter seveda potrošnicami in potrošniki. Čeprav je treba ohraniti ta osnovni cilj zaviranja čezmernega kopičenja tržne moči, se mora nadzor EU nad združitvami še naprej razvijati, da bo zajel sodobne

potrebe in dinamiko, kot so globalizacija, digitalizacija, trajnostnost, inovacije in odpornost. Pri tem bi bilo treba upoštevati spremembe obsega učinkovitosti naložbeno intenzivnih dejavnosti ali geografskega obsega dejavnosti konkurenčnih podjetij. Pozorni moramo biti na pripravljenost odjemalcev, da sčasoma razmislijo o novih dobaviteljih, ki so razvili izdelke v drugih regijah, ali da pripisujejo vrednost bolj zaupanja vrednim in zanesljivim lokalnim dobaviteljem. Da bi izvrševanje nadzora EU nad združitvami ostalo ključno gonilo konkurenčnosti podjetij EU ob polnem spoštovanju Pogodb, tudi kadar delujejo na svetovnih trgih oziroma kadar začnejo svetovni akterji prodirati na evropske trge, je potrebno stalno prilagajanje. Čeprav takemu razvoju v veliki meri botrujejo prakse odločanja, je nujno, da osnovni pravni okvir ostane sodoben in ustreza svojemu namenu.

Zato se zavežujem, da bom izpolnila nalogo iz poslanice, tj. posodobitev politike konkurence, zlasti za nadzor nad združitvami, in sicer s pregledom smernic o presoji horizontalnih združitvev v skladu z mojo poslanico. Moj cilj je zagotoviti, da so pri nadzoru nad združitvami ustrezno upoštevane potrebe gospodarstva EU ter da ta odraža splošne cilje politike in tržne razmere, vključno z morebitnimi povečanju učinkovitosti. Med ključnimi gonili takšnega pregleda bi bile inovacije, naložbe in odpornost.

Hkrati sem odločena hitro najti najboljši način za zagotovitev, da se tako imenovani plenilski prevzemi ciljnih podjetij z nizkim ali ničnim prometom, vendar z visokim potencialom za konkurenčnost in inovativnost, ne izmuznejo nadzoru na podlagi pravil EU o združitvah zgolj zato, ker ne dosegajo pragov za priglasitev na podlagi prometa. To je bistveno, da se zaščitijo inovacije in prihodnja konkurenčnost v EU. V ta namen bom proučila vse možnosti, ne da bi pri tem nastalo nepotrebno dodatno upravno breme ali pravna negotovost za podjetja.

Ločeno bom dosledno izvrševala uredbo o tujih subvencijah, da bi enotni trg zaščitila pred izkrivljajočimi subvencijami, ki jih podeljujejo neevropske države, zlasti tisti del te zakonodaje, ki se uporablja za koncentracije. Na ta način si bom skupaj z drugimi člani in članicami kolegija ter državami članicami, odgovornimi za druga orodja, kot sta pregled neposrednih tujih naložb in instrumenti trgovinske zaščite, močno prizadevala za enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni za evropska podjetja.

Draghijevo poročilo

5. Ali boste sprejeli ukrepe za vzpostavitev „novega orodja za konkurenco“, predlaganega v Draghijevem poročilu, ki bo obravnavalo strukturne težave na področju konkurence, pri čemer bo posebna pozornost namenjena občutljivim kategorijam potrošnikov? Katere druge predloge s področja konkurence iz poročil Lette in Draghija bi podprli? Kako bi morala politika varstva konkurence obravnavati inflacijsko dinamiko?

V poročilih Lette in Draghija je poudarjen pomen konkurenčnosti EU za poglobljanje enotnega trga, in sicer s spodbujanjem konkurence in ohranjanjem enakih konkurenčnih pogojev. V celoti podpiram nujni cilj pogloblitve enotnega trga, tudi v ključnih strateških sektorjih, da se izkoristi ekonomija obsega. Seveda se močno strinjam, da spodkopavanje pravil konkurence ogroža tudi dejavnike rasti, naložb in evropske konkurenčnosti. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, se bom osredotočila na posodobitev in okrepitev izvrševanja pravil konkurence v skladu s svojo poslanico ter skrbno proučila tudi priporočila iz obeh poročil.

Predlog za „novo orodje za konkurenco“ iz poročila profesorja Draghija opozarja na strukturne težave na nekaterih trgih, ki lahko vzbujajo zaskrbljenost, npr. glede tihega nedovoljenega dogovarjanja, ranljivosti potrošnikov ali prevelike odvisnosti, ne da bi to pomenilo jasno kršitev pravil o konkurenci. Menim, da je potreben poglobljen razmislek o tem, kako bi bilo mogoče z novo tržno študijo in preiskovalnim mehanizmom opredeliti take težave na posameznih področjih in kako bi jih lahko koristno rešili na z viri gospodaren način, in sicer v sodelovanju z ustreznimi udeleženci na trgu ter kot dopolnilo obstoječim orodjem konkurenčnega prava EU in nacionalnega konkurenčnega prava, kot sta nedavno potrdila akt o digitalnih trgih in uredba o tujih subvencijah. Referenčno merilo za vsako „novo orodje za konkurenco“ bi moralo biti, da lahko učinkovito doseže želene rezultate in niti ne oslabi izvrševanja proti kršitvam obstoječih pravil konkurence niti bistveno ne zmanjša predvidljivosti za podjetja.

In končno, čeprav izvrševanje pravil konkurence kot tako ni orodje za boj proti inflaciji in ne more neposredno obravnavati dejavnikov inflacije, kot sta pomanjkanje ali porast povpraševanja, lahko zagotovi, da udeleženci na trgu ne izkoristijo šokov za dvig cen nad konkurenčno raven ali za ohranjanje umetno visokih cen v času ponovne normalizacije tržnih razmer, ko bi se morale cene znova znižati. Politika konkurence EU lahko s spodbujanjem konkurenčnih in tekmovalnih trgov pomaga preprečevati zvišanja cen ali olajšati znižanje cen. To je pomembno na ključnih trgih, ki jim grozi prevelika odvisnost od enega ali zgolj maloštevilnih dobaviteljev. Če me boste potrdili v tej vlogi, bom tem razmeram namenila vso svojo pozornost.

Vprašanja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

6. S katerimi konkretnimi ukrepi boste zagotovili popolno in pravočasno izvajanje okoljskega pravnega reda in zelenega dogovora, zlasti v zvezi z zakonodajnim svežnjem „Pripravljeni na 55“? Kako boste to nalogo izvajali najpreprosteje in najpravičneje ter v dialogu z vsemi deležniki, kot je navedeno v vaši poslanici, hkrati pa zagotavljali konkurenčnost, tudi ob upoštevanju posebnega položaja MSP, in poskrbeli za pravični prehod? Kje so po vašem mnenju še vrzeli in regulativne nedoslednosti ali prekrivanja v evropskem zelenem dogovoru in z njim povezanih politikah ter katere konkretne ukrepe boste sprejeli, da bi jih odpravili?

Komisija je v svojem zadnjem mandatu predstavila doslej najboljše pravni okvir, da bi EU usmerila na pot k podnebni nevtralnosti do leta 2050. Sprejetje tako ambicioznega okvira sredi svetovnih kriz, kot sta pandemija COVID-19 in izbruh vojne v Ukrajini, je dokaz zaveze Evrope, da postane prva podnebno nevtralna celina. Če bom potrjena kot komisarka, bom tesno sodelovala z ustreznimi člani in članicami kolegija pri rednem spremljanju izvajanja tega okvira, da bodo zastavljeni cilji zagotovo doseženi. To delo bodo dopolnjevali dialogi o izvajanju, ki se bodo opirali na dosedanje dobre izkušnje s pogovori z deležniki v okviru pristopa vrednostne verige, vključno z regijami in lokalnimi skupnostmi ter finančnimi in socialnimi partnerji. Po potrebi lahko pripravimo navodila in predlagamo morebitne izvršilne ukrepe. V tesnem sodelovanju s komisarjem oziroma komisarko za gospodarstvo in produktivnost ter izvajanje in poenostavitev bom nadzirala stresno testiranje pravnega reda EU na področju moje pristojnosti. V zvezi s tem bomo skupaj z deležniki ugotavljali, kje obstajajo vrzeli, nedoslednosti in nepotrebno regulativno breme.

Pri dokončanju in izvajanju nacionalnih energetske in podnebne načrtov, ki so osrednjega pomena za uresničitev ambicij svežnja „Pripravljeni na 55“ na terenu, bom tesno sodelovala z državami članicami, pri čemer bom opozarjala na vrzeli pri izvajanju okvira v državah članicah.

Kar zadeva okoljske politike bomo skupaj z državami članicami in drugimi deležniki opredelili ključna področja, na katerih so potrebne strukturne reforme za odpravo vztrajnih neskladnosti. Prisluhnila bom državam članicam, regijam, državljanom in državljanke, da bi okrepili zaupanje in zagotovili, da zakoni prinašajo rezultate za državljane in državljanke. Zavzemala se bom za ukrepe za krepitev upravne zmogljivosti na vseh ravneh – nacionalni, regionalni in lokalni – ter podpirala tiste, ki so odgovorni za izvajanje, da bi se učili iz izkušenj drug drugega. Čeprav je preventiva boljša od kurative, bomo skupaj z ustreznimi komisarji in komisarkami brez oklevanja uporabljali tudi postopke za ugotavljanje kršitev. Osredotočali se bomo na strukturne in sistemske težave z neskladnostjo, kjer imajo izvršilni ukrepi Komisije največjo dodano vrednost. Zlasti bomo zagotovili popoln in pravičen prenos direktiv EU v nacionalno zakonodajo.

Poleg tega bom, če bom potrjena, posebno pozornost namenila prihodnji izvedbeni in delegirani zakonodaji. Ključni elementi, ki jih bo treba spremljati, bodo preprečevanje nepotrebnega upravnega bremena ter spoštovanje načela „samo enkrat“ v zvezi s poročanjem in ne podvajanje zahtev glede poročanja. Poenostavitev pomeni izboljšanje evropskih politik in doseganje političnih ciljev na najmanj obremenjujoč in stroškovno najučinkovitejši način, za kar so potrebni vzajemna podpora in skladne politike. Seveda bi morali biti vsi novi akti zgled preproste, hitre in učinkovite zakonodaje.

Da bi dosegli podnebne in okoljske cilje za leto 2030, bom sodelovala z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo ter komisarji in komisarkami, ki jih bom vodila, da bi predstavili izbrane nove predloge in pobude, vključno s tistimi, ki so povezani z dogovorom o čisti industriji, aktom o krožnem gospodarstvu, aktom o pospeševanju razogljičenja, svežnjem o kemijski industriji in dobropisi za naravo, če omenim le nekatere.

7. Katere konkretne ukrepe boste predlagali, da bi zagotovili skladen pristop k čistemu, pravičnemu in konkurenčnemu prehodu in kje so po vašem povezave med temi tremi vidiki vašega resorja? Katere konkretne nove ukrepe nameravate predlagati kot omogočilen okvir, da bi podprli doseganje podnebne cilje, tudi v okviru čistega industrijskega dogovora, in zajeli vse sektorje gospodarstva? Kako nameravate ustvariti bolj racionalizirano in spodbudno regulativno in naložbeno okolje, da bi podprli podnebju prijazne naložbe in inovacije ter uvajanje čistih tehnologij, s čimer bi zagotovili pravičen prehod za vse? Katere ukrepe boste predlagali, da bi pritegnili naložbe, potrebne za ta prehod, tudi za MSP, da bi podprli vse vključene deležnike, zlasti podjetja, delavce in gospodinjstva? Kakšno je vaše stališče o ciljno usmerjeni spremembi uredbe o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za avtomobile in kombinirana vozila?

Zeleni prehod ponuja številne priložnosti za rast evropskega gospodarstva in EU je pokazala, da se lahko ob zmanjšanju emisij CO₂ BDP poveča. Vendar pa ta prehod za številne sektorje in delavce prinaša tudi izzive in negotovosti. Če bom potrjena, bom sodelovala z izvršno podpredsednico oziroma izvršnim podpredsednikom za ljudi, spretnosti in pripravljenost, da bomo poskrbeli za dobro usklajenost naših pobud in da bodo ustrezne službe Komisije z roko v roki zagotavljale, da bo čisti prehod Evrope uspešen, pri čemer bomo poskrbeli, da ne bomo prezrli nobene osebe in nobenega kraja. Pri izvajanju Socialnega sklada za podnebje bi morali v skladu z njegovimi pravnimi cilji nuditi podporo najranljivejšim.

Kar zadeva dogovor o čisti industriji za okrepitev konkurenčnosti industrije EU in pospešitev razogljičenja Evrope, nameravam sodelovati z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo. Dogovor o čisti industriji mora biti celovit in združevati orodja EU za blaginjo, konkurenčnost, razogljičenje in socialno pravičnost ter ustvarjati sinergije med njimi. Dogovor bo osredotočen na krepitev poslovnih razlogov za razogljičenje in podpiranje industrije v njenih prizadevanjih za inovacije in širitev. Predstavljal bo skupek pobud, ki bodo med drugim namenjene poenostavitvi upravnih postopkov za razogljičenje industrije, vzpostavitev okvira za razvoj vodilnih trgov in mobilizaciji zasebnega financiranja za prehod. Ustrezno obvladovanje socialnega učinka razogljičenja z dvema elementoma: pravičnim prehodom (ozemeljska/regionalna raven) in poštenim prehodom (širša vprašanja porazdelitve bremena v okviru podnebne politike). Pripravili bomo akcijski načrt za dostopne cene energije za podjetja in gospodinjstva, v katerem bomo obravnavali vse sestavne dele cen energije (vključno s čisto energijo, obdavčitvijo energije in finančnimi trgi za energente), da bi odpravili enega ključnih razlogov za podrejen konkurenčni položaj EU, pa tudi akt o pospeševanju razogljičenja industrije, ki bo osredotočen na energijsko intenzivne panoge. Ta akt bo podpiral razvoj, proizvodnjo in razširjanje evropske čiste tehnologije v industriji ter pospeševal načrtovanje, razpisne postopke in postopke izdaje dovoljenj, zlasti za namene prehoda energijsko intenzivnih panog. S partnerstvi za čisto trgovino in naložbe se bodo obojestransko koristno okrepili naši odnosi s partnerskimi državami. Tako bo ustvarjen okvir, ki bo spodbujal sprejemanje pravičnih naložbenih odločitev v smeri doseganja podnebnih ciljev EU. V skladu s poslanico in kot sem navedla v odgovoru na tretje vprašanje, bom poleg tega razvila nov okvir za državno pomoč, ki bo državam članicam omogočil zagotavljanje hitre in učinkovite državne pomoči, hkrati pa preprečeval prekomerna nadomestila, izrivanje zasebnega financiranja in drugo neupravičeno izkrivljanje konkurence na enotnem trgu. Dogovor o čisti industriji bi moral ustvariti prave pogoje za (i) preobrazbo naše strategije za razogljičenje v vir rasti in kakovostnih delovnih mest, (ii) pomoč podjetjem, da bodo konkurenčna na svetovni ravni v sektorjih čistih tehnologij, in (iii) zagotovitev koristi prehoda državljanom in državlankam. Za evropsko industrijsko politiko sta potrebna socialni dialog in soodgovornost podjetij.

Osnova za visoko konkurenčno gospodarstvo EU je v rokah držav članic, vendar mora EU za reševanje izziva razogljičenja delovati kot celota in ne kot 27 ločenih držav članic. S tem bo mogoče izkoristiti kolektivno zmogljivost za doseganje ekonomije obsega, inovacij in stroškovno učinkovitega prehoda.

Kot sem navedla v odgovoru na vprašanje 5, bom z državami članicami tesno sodelovala tudi z namenom čim prejšnjega dokončanja njihovih nacionalnih energetske in podnebne načrtov. Ti načrti bodo vključeni v predlog podnebnega cilja za leto 2040.

Za izvajanje obstoječega pravnega okvira bodo potrebna znatna zasebna sredstva. V okviru kolegija si bom prizadevala za razvoj stroškovno najučinkovitejše kombinacije zasebnih in nacionalnih sredstev ter sredstev Unije, kar bi povečalo njihov učinek, da bi dosegli potrebno razogljičenje. Komisija bo predlagala tudi nov evropski sklad za konkurenčnost za podporo naložbam v inovacije in tehnologije, ki bodo oblikovale naše gospodarstvo in spodbujale naš prehod, vključno z zelenim prehodom. V skladu s poslanico se bi moralo to navezovati na pomembne projekte skupnega interesa in jih podpirati.

Uredba o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za avtomobile in kombinirana vozila je ključni del uresničevanja cilja EU glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050. Potrebne so ambiciozne politike, da se zagotovi hitro in zadostno zmanjšanje emisij v vseh sektorjih, vključno s prometom. V zvezi s tem so v standardih emisijskih vrednosti CO₂ za nove avtomobile in kombinirana vozila določeni jasni cilji od leta 2030 naprej ter cilj 100-odstotnega zmanjšanja emisij od leta 2035 naprej. Zagotoviti moramo elektrifikacijo in čista goriva. Kot je navedeno v političnih usmeritvah: *„Da bi do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost, bodo potrebne številne inovativne tehnologije na različnih področjih, od mobilnosti do energije. Cilj podnebne nevtralnosti za avtomobile do leta 2035 na primer zagotavlja predvidljivost vlagateljem in proizvajalcem. Da bi dosegli ta cilj, bo potreben tehnološko nevtralen pristop, pri katerem bodo imela vlogo e-goriva. To bomo zagotovili s ciljno usmerjeno*

spremembo zakonodaje v okviru predvidenega pregleda“. To je poudarjeno tudi v poslanici komisarju oziroma komisarki za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast.

8. Kako boste zagotovili učinkovito usklajevanje z izvršnim podpredsednikom za blaginjo in industrijsko strategijo ter komisarji, ki jih boste vodili, da bi izpolnili naloge, navedene v vaši poslanici? Katere bodo vaše konkretne pobude v zvezi s podnebnim ciljem za leto 2040, okoljem, čistim krožnim gospodarstvom in pravičnim preходом? Kako boste zagotovili skladnost med čistim preходом ter doseganjem podnebnih ciljev in ciljev glede biotske raznovrstnosti na eni strani ter politiko varstva konkurence na drugi strani?

Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom zagotovila učinkovito usklajevanje z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo ter komisarji in komisarkami, ki jih bom vodila, da bi izpolnila naloge iz poslanice. V ta namen bom organizirala redna srečanja s komisarji in komisarkami ter osebjem za spremljanje napredka, uskladitev ciljev in spodbujanje sodelovanja, pri čemer se bom naslonila na strokovno znanje služb Komisije. Organizirala bom tudi redne dialoge z deležniki, od industrije do lokalnih organov in od finančnega sektorja do potrošnikov, na katerih se bo ocenjeval napredek. Z Evropskim parlamentom, njegovimi ustreznimi odbori ter člani in članicami, pa tudi s Svetom in državami članicami, bom navezala tesno in zaupanja vredno partnerstvo, saj moramo vsi sodelovati med seboj.

V zvezi s podnebnim ciljem za leto 2040, ki je podrobneje obravnavan v odgovoru na vprašanje 9, se bom zanašala na ugotovitve podrobne ocene učinka, priložene sporočilu o priporočenem podnebnem cilju za leto 2040. V tej oceni je poudarjeno, da morajo vsi sektorji uravnoteženo in stroškovno učinkovito prispevati k podnebnemu cilju za leto 2040. Je pa hitrost razogljčenja v posameznem sektorju odvisna od razpoložljivosti brezogljčnih rešitev.

Da bi podnebna nevtralnost postala resničnost in bi izpolnili dogovor o čisti industriji, si bom skupaj z drugimi člani in članicami kolegija prizadevala za skladnost med politikami, vključno z dostopom do čiste energije, možnostmi financiranja, ustvarjanjem vodilnih trgov, trgovinsko politiko, politiko konkurence, politikami krožnega gospodarstva ter podnebno in davčno politiko.

Bistveni element pri razogljčenju gospodarstva in podpori konkurenčnosti industrije bo tudi akt o krožnem gospodarstvu. Ta akt bo spodbujal bolj trajnosten vzorec proizvodnje s povečanjem privlačnosti sekundarnih surovin. Gospodarsko rast smo uspešno ločili od emisij, zdaj pa jo moramo ločiti od porabe primarnih virov. Spodbujanje krožnosti se bo razširilo tudi na razvoj regulativnega okvira za uveljavitev bolj krožne uporabe ogljika, ustvarjanje odvzemov ogljika in trajnostno ponovno uporabo ogljika v gospodarstvu EU.

Nameravam sodelovati z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo v zvezi s svežnjem za kemijsko industrijo, da bi uvedli poenostavitve in pospešili postopke. Poleg tega bom usklajevala delo v zvezi s strategijo za odpornost v zvezi z vodo, da bi se odpornost v zvezi z vodo okrepila na celotnem ozemlju EU in v različnih gospodarskih sektorjih. Ključni poudarek bo na dostopnosti čiste vode za vse v okviru agende za pravični prehod ter na učinkoviti rabi vode in na konkurenčnosti industrijskih panog, povezanih z vodo.

Kar zadeva gospodarjenje z zemljišči, lahko celostna vizija prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ter ustvarjanju kmetijstva, ki je bolj odporno na podnebne spremembe, izboljšanju odpornosti hektarskega donosa, povečanju biotske raznovrstnosti in izboljšanju zdravja tal. Cilj te vizije je tudi nadaljnje vključevanje biogospodarstva EU v krožnost.

Kot sem navedla v odgovoru na vprašanje 16, bodo lahko samo zdravi in odporni gozdovi proizvajali biomaso, potrebno v podnebno nevtralnem gospodarstvu, in hkrati zagotavljali nepogrešljive ekosistemske storitve, kot so odvzemi ogljika in biotska raznovrstnost. Skladno z okvirom za certificiranje odvzemov ogljika bom sodelovala s kolegi in kolegicami pri razvoju metodologij za priznavanje trajnostnih rab biomase in vključevanju teh pobud v pripravo strategije za biogospodarstvo.

Nenazadnje so zaradi podnebnih sprememb ekstremne vročine, suše, požari v naravi in drugi uničujoči vremenski pojavi vse pogostejši in povzročajo vse večje opustošenje. Če tega ne bomo upoštevali pri določanju politik, bo to ogrozilo konkurenčnost in oslabilo socialno kohezijo. Zato bom s komisarjem oziroma komisarko za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast pripravila nov evropski načrt za prilagajanje podnebnim spremembam, da se pred podnebnimi tveganji zaščitijo kritična prometna infrastruktura in infrastruktura oskrbovalnih verig ter vnos naravnega kapitala.

Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bo ključni del mojih nalog združevanje podnebnih ciljev in ciljev biotske raznovrstnosti s konkurenčnostjo. Za to bodo potrebni predvidljivost poslovanja v Evropi in zunaj nje, strateški pristop, podpora in tržne spodbude, kot sem navedla v odgovoru na vprašanje 7.

Kar zadeva skladnost s politiko konkurence: Najprej naj poudarim, da sem v skladu s Pogodbama EU zavezana neodvisnemu in nepristranskemu obravnavanju posameznih zadev s področja konkurence ob polnem spoštovanju integritete in zaupnosti preiskav. Vendar je politika konkurence seveda del orodij Evropske unije. Če bom potrjena v svoji vlogi, bom zagotovila, da bo politika konkurence skupaj z drugimi orodji politike prispevala k doseganju krovnih ciljev, kot je čisti prehod, vključno s podnebnimi cilji in cilji glede biotske raznovrstnosti. Predpisi in izvrševanje pravil konkurence morajo medsebojno delovati in se medsebojno krepiti na usklajen način. Izvrševanje pravil konkurence je na primer v preteklosti spodbudilo in dopolnilo regulativne pobude na številnih področjih, ki poglobljajo enotni trg, zato je bistveno, da zakonodajni predlogi temeljijo na trdni politiki konkurence. Zato vidim številne možnosti za sinergije med različnimi področji svojega resorja ob polnem spoštovanju Pogodb.

Vprašanja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko

9. Kako vidite svoj resor onkraj vaše poslanice in kakšne dosežke želite zapustiti? Katere zakonodajne predloge in druge pobude boste kolegiju komisarjev predlagali v sprejetje v naslednjih petih let, zlasti v prvih 100 dneh? Kako boste poskrbeli, da bodo ti predlogi in izvajanje obstoječe zakonodaje povečali evropsko konkurenčnost? Ali nameravate te zakonodajne predloge osnovati na namenskih ocenah učinka? Katere druge ukrepe za čist, socialen, pravičen in konkurenčen prehod, zlasti v najbolj prizadetih sektorjih, boste predlagali? Kakšni so vaši načrti, zlasti za čisti industrijski dogovor? Kako nameravate usmerjati izvajanje obstoječega pravnega okvira za izpolnitev ciljev do leta 2030 in, ko bo cilj zmanjšanja emisij do leta 2040 sprejet, pripraviti novo strukturo za doseganje neto ničelnih emisij do leta 2050, da bodo zagotovljeni stabilnost in predvidljivost za evropska podjetja in vlagatelje, znižanje cen energije in konkurenčnost? Katere omogočitvene ukrepe boste predlagali, da bi podjetjem v EU pomagali doseči neto ničelni cilj? Kakšne ukrepe bi sprejeli za odpravo vrzeli v zasebnih in javnih naložbah iz Draghijevega poročila, ki letno znaša približno 800 milijard EUR, tudi s pomočjo Evropskega sklada za konkurenčnost? Kako nameravate povečati udeležbo državljanov pri vašem delu?

Če bom potrjena, se bom v času mandata osredotočila na združevanje konkurenčnosti in razogljičenja, da bi prehod na čisto energijo postal vir rasti in blaginje za EU. EU se mora zavzemati za čist, pravičen in konkurenčen prehod, ki bo koristil vsem državljanom in državljanom, ter zagotoviti, da bodo trgi bolje delovali za evropske potrošnice in potrošnike ter podjetja in nenazadnje za planet. Evropa bi morala ostati glavna destinacija za naložbene priložnosti, ki prinašajo stabilna kakovostna delovna mesta, primerna za prihodnost, z močnim industrijskim ekosistemom. V zvezi s programom razogljičenja se bom usklajevala z ustreznimi člani in članicami kolegija in si prizadevala za politiko konkurence, ki sledi skupnim ciljem EU in zagotavlja enake konkurenčne pogoje. V vseh fazah bom delovala v partnerstvu z industrijo, socialnimi partnerji, vključno v regijah in lokalnih skupnostih, ter vsemi deležniki. Menim, da sta razogljičenje in konkurenčnost neločljiva cilja, ter da je pri njunem doseganju najpomembnejša pravičnost.

Kot močno poudarja Mario Draghi v svojem poročilu, je lahko razogljičenje gonilo konkurenčnosti, če so vse politike dobro usklajene. To pomeni, da morajo naše politike že v zasnovi spodbujati sinergije in preprečevati nedoslednosti. Industrio moramo podpreti pri razogljičenju prek inovacij, s čimer bo prehod postal konkurenčna prednost. Brez prehoda z uvoženih fosilnih goriv na čisto, konkurenčno in krožno gospodarstvo ne moremo doseči dolgoročne konkurenčnosti Evrope. In to se mora zgoditi čim prej. Zagotovila bom, da bomo uporabili vse glavne vzvode, ki so nam na voljo za spodbujanje čistega prehoda: izboljšanje poslovnega okolja, mobilizacijo javnih in zasebnih naložb ter znižanje cen energije. Pri tem bom zagotovila spoštovanje načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljšega pravnega urejanja, tudi z obsežnimi posvetovanji in ocenami učinka, ter zlasti upoštevanje potreb MSP in malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo.

Izhodiščna točka za izpolnitev zastavljenih podnebnih ciljev je popolno izvajanje obstoječe zakonodaje za zmanjšanje emisij za vsaj 55 % do leta 2030. Hkrati moramo zagotoviti dolgoročnejšo pot za prehod na čisto energijo. V zvezi s tem bom komisarja oziroma komisarko za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast že v začetku novega mandata podprla pri pripravi zakonodajnega predloga za podnebni cilj za leto 2040. Ko bo dosežen dogovor o cilju za leto 2040, bo to osnova za naslednji nacionalno določeni prispevek EU na podlagi Pariškega sporazuma. Pri pripravi podnebnega okvira za obdobje po letu 2030 bom zagotovila, da bo posebna pozornost namenjena zagotavljanju stroškovne učinkovitosti, krepitvi konkurenčnosti EU v svetu in omogočanju pravičnega prehoda.

V tesnem sodelovanju s kolegi in kolegicami si bom v okviru dogovora o čisti industriji prizadevala za olajšanje razogljičenja in okrepitev konkurenčnosti, kot sem navedla v odgovoru na vprašanje 7. Kar zadeva državno pomoč, bom predstavila predloge za poenostavitev in ciljno usmerjanje izvrševanja politike konkurence ter zagotovitev usklajenosti s prednostnimi nalogami EU, kot sem navedla v odgovoru na vprašanje 4.

Za razogljičenje industrije so potrebna znatna sredstva, vendar je to nujna naložba za dolgoročno konkurenčnost, pa tudi glede na stroške neukrepanja. Večino potreb bo pokrilo zasebno financiranje in tako je prav. Da bi to dosegli, moramo: (i) poglobiti trge zasebnega kapitala, kot je predlagano v poročilih Lette in Draghija; (ii) razširiti trajnostno financiranje, zlasti financiranje prehoda, in (iii) zagotoviti dobičkonosnosti naložb v razogljičenje. Javna sredstva bi morala spodbuditi zasebne naložbe, da se zadovoljijo znatne potrebe evropske industrije. Fiskalne zmogljivosti držav članic se razlikujejo, zaradi česar je nadzor državne pomoči ključen za pošteno konkurenco in kohezijo v Uniji, obenem pa omogoča doseganje ciljev javne politike.

Da bi se zasebno financiranje prelilo v dejanske zasebne naložbe, je ključnega pomena stabilno izvajanje obstoječih politik in pravnih zahtev. Poiskala bom priložnosti za učinkovitejše združevanje zasebnih in nacionalnih sredstev ter sredstev Unije, da bi dosegli obseg financiranja, potreben za spoprijemanje z izzivi, ki jih prinaša razogljičenje. Proračun EU je eden glavnih katalizatorjev evropske konkurenčnosti in skupaj z ustreznimi člani in članicami kolegija bomo poskušali zagotoviti, da bodo naložbe usmerjene v evropsko neto ničelno infrastrukturo in prednostne naloge. Naslednji večletni finančni okvir bo priložnost za nadaljnjo podporo tem prizadevanjem, in sicer s krepitvijo konkurenčnosti evropske industrije in zagotavljanjem pravičnega prehoda. Kot je bilo navedeno v političnih usmeritvah za novi kolegij, bo Komisija v okviru predloga za nov in okrepljen proračun v naslednjem večletnem finančnem okviru predlagala nov Evropski sklad za konkurenčnost. V skladu s poslanico bi morale to podpirati pomembne projekte skupnega interesa. Sredstva sklada se bodo vlagala v strateške tehnologije, vključno s čistimi tehnologijami, ter v prizadevanja za razogljičenje, da bomo zagotovili razvoj strateških tehnologij in njihovo proizvodnjo tu, v Evropi. Čaka nas zasnova prihodnjega Evropskega sklada za konkurenčnost. Najprej bomo morali razmisliti o tem, kaj želimo financirati, da bi ugotovili, kako lahko najbolj uresničimo svoje cilje na stroškovno učinkovit način in dosežemo čim boljše rezultate na terenu. Tako bo naše financiranje učinkovitejše. Moč našega proračuna bomo uporabili za spodbujanje zasebnih naložb pri doseganju naših skupnih ciljev in zmanjšanje tveganja v povezavi z njimi.

Politika konkurence bi morala kot močna prečna politika skupaj z drugimi ustreznimi orodji politike prispevati k doseganju krovne cilja, da Unija do leta 2050 postane konkurenčno in odporno ogljično nevtravno gospodarstvo. V ta namen moramo pri vseh pomembnih parametrih okrepiti konkurenco, ne pa je zmanjšati. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom še dodatno posodobila politiko konkurence, da bi ta še naprej spodbujala konkurenčnost podjetij EU, hkrati pa se bom zavzemala za spoštovanje pravne države in načela enakega obravnavanja.

10. Ali menite, da veljavna pravila o državni pomoči v zadostni meri zagotavljajo lojalno konkurenco po vsej Uniji? Kako nameravate zagotoviti, da bosta novi pristop k politiki varstva konkurence in novi okvir za državno pomoč spodbujala uvajanje čistih in obnovljivih virov energije, energijsko učinkovitost, industrijske naložbe in zadostne proizvodne zmogljivosti za čisto tehnologijo, hkrati pa omejila zunanjo odvisnost, okrepila konkurenčnost EU in zaščitila evropsko industrijo pred zunanjo nelojalno konkurenco v skladu s pravili STO in notranjega trga? Kaj menite o ugotovitvah Komisije o nepoštenem subvencioniranju akumulatorskih električnih vozil iz Kitajske in začasnih izravnalnih dajatvah, ki so uvedene za uvoz teh vozil? Katere ukrepe boste predlagali za reševanje posebnih izzivov, s katerimi se soočajo evropska MSP in mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo? Katere ukrepe boste predlagali za privabljanje zasebnih naložb in preprečevanje selitve gospodarskih in industrijskih dejavnosti v tujino?

Kot je navedeno v odgovorih na vprašanja 3 in 4, bo moj cilj pospešiti in ciljno usmeriti izvrševanje državne pomoči ter dodatno prilagoditi politiko državne pomoči dolgoročnim ciljem za izvajanje dogovora o čisti industriji in povečanje evropske konkurenčnosti. Pri tem bi se morali, kot je navedeno v Draghijevem poročilu, opreti na spoznanja v zvezi s pravili o državni pomoči, določenimi za odzivanje na krize in spodbujanje usklajene pomoči na ravni EU, da se omeji tveganje razdrobljenosti enotnega trga.

V širšem smislu bom posodobila in dodatno okrepila izvrševanje pravil konkurence ter zagotovila, da bo podpiralo evropska podjetja pri inovacijah, konkuriranju in prevzemanju vodilne vloge v svetu ter prispevalo k širšim ciljem te Komisije.

Verjamem v multilateralizem. Reformirana Svetovna trgovinska organizacija je del rešitve za svetovno blaginjo. Še naprej bi morali braniti konkurenčnost in odpornost EU, in sicer z uporabo celotnega nabora orodij Komisije za reševanje izzivov svetovnega gospodarstva. Na primer, dosledno bom izvrševala uredbo o tujih subvencijah, da bi enotni trg zaščitila pred izkrivljajočimi subvencijami držav zunaj Unije, zagotovila enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki delujejo na enotnem trgu, hkrati pa ostala odprta za trgovino s tretjimi državami in njihove naložbe. Poskrbela bom, da se bo uredba o tujih subvencijah izvajala usklajeno z vsemi ostalimi ustreznimi orodji iz našega nabora za doseganje naših skupnih ciljev. Poleg tega si prizadevamo tudi za ponovno vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni z zblizevanjem pravil konkurence v drugih forumih zunaj Svetovne trgovinske organizacije, kot sta Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter Mednarodna mreža za konkurenco.

Zagotoviti moramo, da bo proizvodnja baterijskih električnih vozil ostala v EU in da bomo ohranili proizvodne zmogljivosti EU v sektorju, ki je ključnega pomena za zeleni prehod EU in naše podnebne cilje. Protisubvencijska preiskava v zvezi z baterijskimi električnimi vozili je temeljila na trdnih dejstvih in dokazih ter je bila izvedena v skladu s pravili Svetovne trgovinske organizacije. Komisija si prizadeva poiskati sporazumno rešitev za zadevo v zvezi z baterijskimi električnimi vozili, ki bi bila skladna s pravili STO, učinkovita in izvršljiva. Ta primer ne nadomešča naše industrijske strategije za avtomobilski sektor. V prihodnje moramo opraviti širšo strateško razpravo o prihodnosti avtomobilske industrije v EU, pri tem pa usklajeno uporabljati celoten nabor orodij politike, da bi uspešno izpeljali prehod ter zagotovili zeleno, konkurenčno in dobro delujočo vrednostno verigo avtomobilske industrije v Evropi.

Kar zadeva MSP, jih je treba nujno vključiti v prehod Evrope na čisto in digitalno tehnologijo, da bi bil ta uspešen. Zato pravila o državni pomoči državam članicam zagotavljajo več prožnosti pri podpori MSP, na primer s financiranjem tveganja in na splošno z višjimi ravni pomoči. Poleg tega MSP ščiti tudi nadzor EU nad združitvami, in sicer s preprečevanjem zviševanja cen ter izgube kakovosti in inovacij. Dosledno izvrševanje protimonopolnih in protikartelnih pravil pomaga ščititi MSP pred tem, da bi jih prevladujoča podjetja izrinila s trga, zagotavlja pa tudi, da imajo lahko MSP koristi od pravičnega dostopa do trgov v korist deležnikov in potrošnikov. Tesno bom sodelovala z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo, ki ga oziroma jo bo predsednica Komisije zadolžila za opredelitev MSP na podlagi spoznanj iz nedavnega vrednotenja. Pomembna prednostna naloga bo nadaljnje spodbujanje sodelovanja MSP v pomembnih projektih skupnega evropskega interesa in zagotavljanje njihovega dostopanja do teh projektov. Poleg tega bom zagotovila, da bo učinkovito izvrševanje protimonopolnih pravil tesno povezano z odločnim izvrševanjem akta o digitalnih trgih, da se evropskim tehnološkim zagonskim podjetjem zagotovi možnost uspeha na teh trgih.

11. Katere ukrepe nameravate sprejeti za kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno znižanje cen energije ter odpravo odvisnosti EU od fosilnih goriv? Kako boste pospešili postopno opuščanje uvoza plina iz Rusije? Kaj so po vašem mnenju glavni dejavniki za nestanovitnost cen energije v EU in katere konkretne ukrepe bi bilo treba po vašem mnenju sprejeti, da bi zagotovili konkurenčne, tržno odzivne in dostopne cene? Kako boste poskrbeli, da bodo imela podjetja in gospodinjstva korist od nižjih stroškov proizvodnje energije iz obnovljivih virov? Kakšno vlogo bi morali imeti pomembni projekti skupnega evropskega interesa pri proizvodnji energije in medsebojni poveztivosti ter kako bi bilo mogoče sprostiti dodatna sredstva za njihovo izvajanje? Kakšna je po vašem mnenju vloga tehnološke nevtralnosti, ko gre za oskrbo z energijo in cene energije? Kaj menite o jedrski energiji in malih modularnih reaktorjih?

Višje in nestanovitne cene energije so eden od dejavnikov, ki najbolj zavirajo našo konkurenčnost in zmožnost rasti naše industrije, kot je poudarjeno v Draghijevem poročilu. Če bom potrjena, bom usmerjala delo Evropske komisije na področju cenovno dostopne energije in prekinitve naše odvisnosti od fosilnih goriv, začeni s postopnim opuščanjem preostalih fosilnih goriv, ki jih EU uvaža iz Rusije. Sodelovala bom s komisarji in komisarkami, zlasti komisarjem oziroma komisarko za energijo in stanovanjsko politiko, da bi spodbudili naložbe v infrastrukturo za čisto energijo in odpravili energijsko revščino po vsej Evropi. Menim, da je najboljša strategija za zagotavljanje cenovne dostopnosti energije dokončanje prehoda na čisto energijo in čimprejšnja vzpostavitev trdne energetske unije. Komisija bo v ta namen v okviru dogovora o čisti industriji predstavila akcijski načrt za cenovno dostopno energijo, ki bo obravnaval vse elemente cen energije, vključno z obdavčitvijo, in finančne trge, razvoj pogodb o nakupu električne energije ter dvosmernih pogodb na razliko za energetske trge v Evropi. Predlagali bomo tudi časovni načrt za ustavitev uvoza ruske energije. To bo spremljal tudi pregled arhitekture energetske varnosti EU. Nenazadnje se bomo osredotočili tudi na izvajanje nedavne reforme zasnove trga električne energije, povečanje obsega obnovljivih virov energije v energetskem sistemu in izboljšanje energijske učinkovitosti.

Na milijone ljudi že izkorišča prednosti poceni obnovljivih virov energije kot proizvajalci-odjemalci ali v okviru energetske skupnosti, mi pa moramo zagotoviti, da se bo njihovo število še povečalo. Cene električne energije so se za potrošnike in potrošnice v obdobju 2021–2023 znižale za 100 milijard EUR zaradi proizvodnje električne energije iz na novo nameščenih sončnih fotovoltaičnih in vetrnih zmogljivosti. To se mora nadaljevati in še razširiti. Zagotovila bom, da bodo postopki držav članic za izdajo dovoljenj hitrejši in varčnejši, da bodo zmanjšale birokratsko breme in ustrezno izvajale pravne določbe za uvajanje obnovljivih virov energije v novogradnje in prenovljene stavbe. Naše davčne in cenovne politike za uporabo energije bi morale biti usklajene z dolgoročnimi trajnostnimi cilji, hkrati pa bi morale prispevati k zmanjševanju konkurenčne vrzeli. Za doseg tega cilja je bistveno postopno opuščanje subvencij za fosilna goriva, pa tudi povečanje energijske učinkovitosti.

Vzpostavitev okvira upravljanja, primernega za prožen, integriran in digitaliziran evropski energetski sistem, bo ključnega pomena za dokončanje preobrazbe in razogljičenja naše proizvodne mešanice. Zato bom pozorno spremljala pregled uredbe o upravljanju energetske unije.

Za povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov so potrebni nadgrajeno električno omrežje ter prožnost ponudbe in povpraševanja ter rešitve za shranjevanje energije, da bi bili koristi poceni energije iz obnovljivih virov deležni skozi ves dan. Skupaj s komisarjem oziroma komisarko za energijo in stanovanjsko politiko bom predstavila strateški načrt za digitalizacijo in umetno inteligenco v energetske sektorju. Mobilizirali bomo tudi okvir vseevropskega energetskega omrežja, da bi še naprej podpirali ključno čezmejno energetsko infrastrukturo za projekte kot projekte skupnega interesa. Prav tako bom dejavno pomagala pri izvajanju teh ključnih infrastrukturnih projektov prek skupin Komisije na visoki ravni za regionalno sodelovanje. Izboljšanje medsebojne povezljivosti med omrežji držav članic je bistveno ne le za učinkovitejšo upravljanje prehoda, temveč tudi za razširjanje koristi po vsej Evropi.

Pomembni projekti skupnega evropskega interesa so ključno orodje za skupne naložbe v tehnologije in infrastrukture prihodnosti, ki ustvarjajo industrijske inovacije in dinamiko ter imajo pozitivne učinke prelivanja za širše evropsko gospodarstvo. To jih dela združljive z državno pomočjo. So ključni za zagotavljanje evropskih rešitev in za države članice, da podprejo projekte energetske infrastrukture z odprtim dostopom, če menijo, da so zelo pomembni za EU. Kar zadeva proizvodnjo energije, lahko pomembni projekti skupnega evropskega interesa pomagajo povečati raven inovacij na področju različnih čistih tehnologij in na primer povečati energijsko učinkovitost ali učinkovito rabo virov v različnih sektorjih (na primer v odobrenem pomembnem projektu skupnega evropskega interesa na področju tehnologij računalništva v oblaku in računalništva na robu). Pravila, ki veljajo za pomembne projekte skupnega evropskega interesa, spodbujajo sofinanciranje nacionalnih ukrepov s sredstvi EU, poleg tega so ti projekti lahko upravičeni do financiranja, preusmerjenega v okviru platforme za strateške tehnologije za Evropo (STEP). Prihodnji Evropski sklad za konkurenčnost bi moral podpirati pomembne projekte skupnega evropskega interesa.

Opirala se bom na sporočilo o priporočenem podnebnem cilju za leto 2040 in ugotovitve njegove podrobne ocene učinka. Potrebujemo kar največjo učinkovitost pri uvajanju različnih tehnologij, tako tistih, ki so zrele, kot novih tehnologij, ki bi lahko podprle EU pri doseganju razogljičenja po letu 2030, pri čemer je treba v skladu s členom 194 Pogodbe spoštovati pristojnosti držav članic glede mešanice energijskih virov.

V zvezi z nizkoogljeno jedrsko energijo je treba omeniti, da je Komisija februarja 2024 ustanovila industrijsko zavezništvo, da bi olajšala sodelovanje deležnikov na ravni EU, pospešila uvajanje malih modularnih reaktorjev in zagotovila močno dobavno verigo EU, vključno z usposobljeno delovno silo. To bo spodbudilo proizvodne in inovacijske zmogljivosti EU za pospešitev uvajanja prvih projektov malih modularnih reaktorjev v EU do začetka leta 2030 v skladu z najvišjimi standardi jedrske varnosti, ravnanja z odpadki, okoljske trajnostnosti in industrijske konkurenčnosti.

Vprašanje Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

12. Vaš resor obsega čist, pravičen in konkurenčen prehod, ki mora v skladu z vašo poslanico koristiti ljudem in njihovim delovnim mestom. Vendar se med vašimi pristojnostmi komajda omenjajo socialni vidiki pravičnega prehoda. Kako nameravate sodelovati s kandidatko za izvršno podpredsednico Roxano Mînzatu? S katerimi konkretnimi ukrepi nameravate poskrbeti, da bodo najbolj ranljiva gospodinjstva zaščitena, da bo prehod koristil delavcem, da se bodo spoštovale in spodbujale delavske pravice ter da nihče ne bo prezrt? Ali boste v okviru pravičnega prehoda pripravili pobudo za predvidevanje in obvladovanje sprememb v svetu dela?

Katere konkretne ukrepe boste sprejeli v agendi za boljše pravno urejanje, da bi zagotovili pravni red EU na področju delovnega prava ter boljše pravice iz delovnega razmerja in socialne standarde?

In natančneje, glede na nacionalne socialne načrte za podnebje, ki jih pričakujemo do junija 2025, kako boste zagotovili, da Socialni sklad za podnebje ne bo nudil le kratkoročne podpore ranljivim gospodinjstvom, temveč bo sprožil tudi dolgoročne spremembe, ki bodo ljudem pomagale iz energetske in mobilnostne revščine? Sklada za pravični prehod po letu 2027 ne bo več. S katerimi posebnimi ukrepi nameravate spremljati podjetja in delavce pri prehodu na podnebno nevtralnost? Kako nameravate prispevati k uniji spretnosti?

Če bom potrjena, si bom prizadevala za tesno povezanost podnebnih, gospodarskih in socialnih ciljev, pri čemer se bom osredotočila na zaščito najranljivejših, skupno napredovanje, da bo lahko vsakdo izkoristil priložnosti, ki jih ponuja prehod, in spodbujanje prehoda, osredotočenega na ljudi. Novi dogovor o čisti industriji bo podpiral trajnostne in konkurenčne industrije, hkrati pa spodbujal ustvarjanje kakovostnih delovnih mest. Poleg tega bo pravičen prehod zagotavljal načrt za kakovostna delovna mesta, ki bo pripravljen v sodelovanju med izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost ter socialnimi partnerji. Podpiral bo pravične plače, visoke standarde za varnost in zdravje pri delu, dobre delovne pogoje, usposabljanje in pravičen prehod med zaposlitvami za delavce in samozaposlene, zlasti s povečanjem pokritosti s kolektivnimi pogajanjmi.

Da bi zagotovili zaščito najranljivejših gospodinjstev in da nihče ne bo prezrt, bom z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost sodelovala pri pripravi prve strategije EU za boj proti revščini doslej. Na podlagi te strategije bo mogoče celovito obravnavati temeljne vzroke revščine. Zagotavljanje dostopa do osnovnih storitev, vključno z energijo in prometom, je bistveno za zagotavljanje pravičnega zelenega prehoda. Prihodnji evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja bo tudi ključen pri podpiranju prenove ter dostopa do cenovno dostopnih in energijsko učinkovitih stanovanj.

Socialni sklad za podnebje bo zagotavljal podporo ranljivim gospodinjstvom, ranljivim uporabnicami in uporabnikom prevoza ter ranljivim mikropodjetjem pri obravnavanju socialnih učinkov novega sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor in sektor cestnega prometa (ETS2), zlasti kar zadeva energijsko in prometno revščino. Podpirala bom izvršnega podpredsednika oziroma izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost pri usmerjanju načrtovanja programov in izvajanja Socialnega sklada za podnebje k obravnavi socialnih učinkov na ranljive skupine, ki jih zadeva ETS2. S sredstvi Socialnega sklada za podnebje se bo zagotavljala začasna neposredna dohodkovna podpora, ki bo vključevala ukrepe in naložbe, pri čemer morajo ukrepi omogočiti strukturne spremembe z znatnimi in trajnimi učinki. Sklad je zasnovan tako, da njegova uporaba sproži strukturne spremembe, ki koristijo ranljivim gospodinjstvom, in prispeva k prizadevanjem za doseganje krovnega cilja za leto 2030 za zmanjšanje revščine, določenega v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic.

V svojem mandatu bom z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost tesno sodelovala tudi, da bi zagotovili pravičen prehod za vse in ustvarili prave pogoje, da bodo naše skupne cilje lahko dosegala tudi podjetja. Kot je bilo napovedano v akcijskem načrtu za leto 2024 za odpravo pomanjkanja delovne sile in spretnosti v EU, bo Komisija ustanovila opazovalno skupino za pravični prehod, da bi lažje spremljala napredek. Službe Komisije bodo analizirale ustrezne obstoječe okvire in proučile, kako bi bilo mogoče v okviru dolgoročnejših procesov sprememb spodbujati skupno in proaktivno vizijo z realističnimi potmi. Podprla bom tudi njegovo oziroma njeno delo na področju delovnega prava, da bi zagotovili, da bodo ljudje in njihova delovna mesta vedno v središču našega socialnega tržnega gospodarstva, tudi med razvojem naše industrije in gospodarstva.

Spretnosti so bistvene za našo konkurenčnost ter za čist in pravičen prehod. Pakt za spretnosti ter dobro zbiranje podatkov o znanjih in spretnostih bosta pomemben del unije spretnosti, saj bosta imela ključno vlogo pri zagotavljanju ustreznih spretnosti za kritične industrije. V tesnem sodelovanju z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost bom nadgrajevala odlično delo obsežnih partnerstev v okviru Pakta za spretnosti ter podpirala strokovno izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev.

Vprašanja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

13. Obstaja široko soglasje, da je verodostojnost EU odvisna od učinkovitega izvrševanja njenih pravil, vključno z aktom o digitalnih trgih in uredbo o tujih subvencijah. Katere so vaše prednostne naloge izvrševanja na teh področjih in kako boste zagotovili pravočasno in učinkovito izvrševanje, ki bo koristilo potrošnikom in podjetjem

v EU ter bo prispevalo k pravilnemu delovanju notranjega trga? Glede na to, da gre za zelo kompleksno področje, kako boste v Evropski komisiji zagotovili ustrezno usposobljene vire in usklajeno ukrepanje?

Ena od mojih prednostnih nalog, če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bo zagotoviti učinkovito izvrševanje novih orodij, kot sta akt o digitalnih trgih in uredba o tujih subvencijah, ter zagotoviti resnično dodano vrednost za potrošnike in potrošnice ter podjetja v EU. Ta orodja so namenjena reševanju vse večjih izzivov za gospodarstvo EU. Uveljaviti nameravam akt o digitalnih trgih, ki nalaga obveznosti največjim digitalnim platformam, ter zagotoviti, da bodo te platforme delovale pošteno in ob spoštovanju konkurenčnosti. Podobno bom največjo prednost namenjala uveljavitvi uredbe o tujih subvencijah, ki Komisiji omogoča, da odpravlja izkrivljanja zaradi subvencij, ki jih države zunaj Unije dodeljujejo podjetjem, ki delujejo na enotnem trgu. Tako lahko EU zagotavlja enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki delujejo na enotnem trgu, hkrati pa ostane odprta za trgovino in naložbe.

Kar zadeva akt o digitalnih trgih, bodo prednostno razvrščanje mojega dela z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za tehnološko suverenost, varnost in demokracijo usmerjale tri pomembne razsežnosti. Prvič, odpiranje zaprtih ekosistemov, najsi gre za mobilne telefone, rezultate spletnih iskalnih poizvedb ali spletne tržnice. To bo priložnost za manjša, inovativna podjetja, da potrošnikom ponudijo nove storitve. Ščasoma jim bo omogočilo, da na lastnem terenu uspešno tekmujejo z uveljavljenimi vratarji. Drugič, omogočanje izbire potrošnicam in potrošnikom. Vratarji prepogosto uveljavljajo lastne pogoje za potrošnice in potrošnike, pri čemer trdijo, da nobena druga možnost ni dovolj dobra. Tretjič, zagotovitev, da podatki pripadajo tistim, ki jih ustvarjajo. Državljeni in državljanke imajo pravico, da svoje podatke prenašajo, kamor želijo, in da se odločijo, ali želijo, da se njihovi osebni podatki uporabijo za oglase ali ne. Vratarji ne bi smeli uporabljati podatkov, ki jih ustvarijo potrošnice in potrošniki trgovcev, ki svoje proizvode prodajajo na spletnih tržnicah, kadar konkurirajo tem trgovcem na lastni platformi. Evropske državljanke in državljanke ter podjetja želim opolnomočiti v njihovem digitalnem življenju, zato bom zahtevala, da vratarji spoštujejo svoje obveznosti iz akta o digitalnih trgih. Če tega ne bodo storili, bom brez oklevanja uporabila vsa orodja, ki jih uvaja akt o digitalnih trgih, vključno z globami, kjer je primerno.

Uredbo o tujih subvencijah je mogoče izvrševati prek nadzora koncentracij in preiskav po uradni dolžnosti. Kar zadeva koncentracije, ki vključujejo tuje subvencije, bom transakcije, ki vključujejo subvencije iz držav zunaj Unije, strogo nadzirala in, če bo primerno, uporabila vsa pooblastila tega novega orodja, tudi v primerih neupravičeno subvencioniranih prevzemov evropskih ciljnih podjetij. Kar zadeva preiskave po uradni dolžnosti (tj. preiskave, ki jih Komisija začne na lastno pobudo), bom nadaljevala že začete predhodne preiskave. Ob polnem spoštovanju pravil na tej stopnji ne morem prejudicirati izida teh preiskav. Seveda pa bom tudi zagotovila, da bomo stalno spremljali nove primere, pri katerih je upravičeno ukrepanje po uradni dolžnosti, in po potrebi začeli preiskavo. V skladu s poslanico nameravam naša prizadevanja za preiskave po uradni dolžnosti osredotočiti na najbolj prizadete sektorje in vrste tujih subvencij, ki najbolj škodujejo lojalni konkurenci na enotnem trgu. Številne razsežnosti enotnega trga bodo zahtevale močno usklajevanje in dejavno bom prispevala k usklajevanju naših ukrepov s ključnimi evropskimi prednostnimi nalogami.

Vprašanje Odbora za promet in turizem

14. V skladu s poslanico bo izvršni podpredsednik za čist, pravičen in konkurenčen prehod odgovoren za pravni okvir ciljev EU glede razogljichenja in za izvajanje zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“. Hkrati pa odbor TRAN vodi zakonodajno delo Evropskega parlamenta o razogljichenju prometa (RefuelEU za letalstvo, FuelEU za pomorstvo, revizija direktive o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva). Kakšna je vaša ocena učinka zakonodaje o zelenem dogovoru na prometni sektor? Kako si zamišljate pripravo nove strukture za razogljichenje prometnega sektorja po letu 2030 in kako nameravate hkrati zagotoviti enake konkurenčne pogoje za evropska prevozna podjetja, konkurenčnost evropskega prometnega sektorja ter visokokakovostna in privlačna delovna mesta v Evropi? Kako nameravate v zvezi s tem sodelovati s prihodnjim izvršnim podpredsednikom za kohezijo in reforme ter prihodnjim komisarjem za trajnostni promet in turizem?

V skladu z evropskim zelenim dogovorom morajo vsi gospodarski sektorji prispevati k podnebnim ciljem EU. V zvezi s tem je promet z emisijami CO₂, ki še vedno presegajo ravni iz leta 1990, ključnega pomena za uresničitev zaveze EU, da do leta 2050 postane podnebno nevtralna. EU je določila celovit okvir politike, vključno s svežnjem „Pripravljeni na 55“, ter celostno strategijo za trajnostno in pametno mobilnost, ki je med drugim privedla do svežnja za učinkovito in zeleno mobilnost ter svežnja za okolju prijaznejši tovarni promet za razogljichenje prometa.

Če želimo doseči naše ključne cilje, ne bo šlo brez inovacij, digitalizacije, učinkovitega izvajanja in potrebnih naložb. Za dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030 so potrebne naložbe in načrtovanje, da se poveča odpornost infrastrukture EU na naravne nesreče ali sovražna dejanja, uvedejo inovativne in digitalne rešitve, kot so trajnostna goriva za promet in polnilna infrastruktura, posodobijo vozni parki ter organizira pametnejša mobilnost v mestih. Predlogi za izkoriščenost zmogljivosti naše infrastrukture, zlasti železnic in celinskih plovni poti, so že bili predloženi in upam, da bosta zakonodajalca kmalu dosegla dogovor o njih.

Komisar oziroma komisarka za trajnostni promet in turizem ima nalogo pripraviti naložbeni načrt za trajnostni promet, ki bo dal prednost naložbam v razogljičenje v EU. Ta prizadevanja bom v celoti podprla in jih vključila v dogovor o čisti industriji. Obenem moramo upoštevati svetovno razsežnost. Čisti prehod mora biti povezan z ukrepi za povečanje svetovne konkurenčnosti prometnega sektorja EU, pri čemer je ključnega pomena tekoče delo v okviru Mednarodne organizacije civilnega letalstva in Mednarodne pomorske organizacije.

Pri tem bodo pomembne javne naložbe, na primer dobro usmerjena javna pomoč v skladu z našimi pravili o državni pomoči. Podobno bom ukrepala proti vsem tujim subvencijam in naložbam, ki bi lahko imele izkrivljajoče učinke in oslabile položaj evropskih prevoznih podjetij. Vendar pa proračun EU ne more biti edini vir naložb. Podpirala bom sodelovanje kolegija komisarjev in komisark z državami članicami ter regionalnimi in lokalnimi organi, da bi zagotovili, da bodo ti v svojih proračunih in naložbenih načrtih v celoti odražali naše skupno dogovorjene cilje. Proučiti moramo tudi možnosti financiranja zunaj javnega sektorja, zato bom prispevala k razvoju inovativnih virov financiranja, ki lahko spodbudijo in pritegnejo naložbe zasebnega sektorja. Pri tem bi se morali osredotočiti na okrepljeno sodelovanje z Evropsko investicijsko banko in Evropsko banko za obnovo in razvoj, da bi zagotovili, da njune posojilne strategije odražajo najnujnejše potrebe politike.

Poudarek pri delu naslednje Komisije bo na razširitvi dostopa do cenovno dostopnih možnosti prevoza za vse Evropejce in Evropejke. Boj proti mobilnostni revščini bo usklajen tudi s prvo evropsko strategijo za boj proti revščini pod vodstvom izvršne podpredsednice oziroma izvršnega predsednika za ljudi, spretnosti in pripravljenost in h kateri bom z veseljem prispevala. Naslednja Komisija si bo prizadevala tudi za visoke standarde za varnost in zdravje pri delu, vlagala v preusposabljanje in strokovno izpopolnjevanje ter poskusila privabiti več mladih v sektor. Skupaj z drugimi člani in članicami kolegija bom naše naložbe in financiranje usmerjala v pravičen in socialni prehod tudi na področju mobilnosti, zlasti prek Socialnega sklada za podnebjne.

Pripravljena sem v celoti podpreti komisarja oziroma komisarko za trajnostni promet in turizem pri zgoraj opisanem delu ter tesno sodelovati z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za kohezijo in reforme.

Vprašanje Odbora za regionalni razvoj

15. Sklad za pravični prehod je bil kljub skromnemu proračunu ključni dosežek v zadnjem zakonodajnem obdobju in bistveno orodje za območja, ki se soočajo z družbeno-gospodarskimi izzivi, povezanimi s podnebno nevtralnimi prehodom. Vendar je bila njegova učinkovitost omejena zaradi težav z dodeljevanjem sredstev, upravnimi ovirami ter usklajevanjem okoljskih in socialnih ciljev. Zato številni predvideni upravičenci, vključno s tisoči delavcev iz ogledno intenzivnih panog, niso prejeli podpore. Do leta 2026 je tako še vedno treba počrpati večino dodelitev iz Sklada za pravični prehod.

Kako nameravate podpreti lokalne in regionalne oblasti, da bi pospešili črpanje in preprečili sprostitve obveznosti, hkrati pa poskrbeli za dodano vrednost projektov? Ali morda nameravate ustanoviti sklad za pravični prehod 2 ali cilje tega sklada vključiti v druge sklade kohezijske politike in torej prečno uporabiti načelo pravičnega prehoda? Ali boste za pravični prehod namenili več sredstev? S katerimi ukrepi nameravate zagotoviti, da bo podpora dosegla najranljivejše regije in sektorje? Ali nameravate poenostaviti zahteve za dostop delavcev do podpore? Ali menite, da je treba zakonodajo o državni pomoči revidirati, da bi omogočili enostavnejši in hitrejši dostop do podpore? Nazadnje, ali načrtujete razširitev podpore sklada, na primer na regije z avtomobilsko industrijo ali intenzivnim kmetijstvom, in sorazmerno povečanje financiranja?

V primeru potrditve bomo v sodelovanju z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za kohezijo in reforme nadgradili sedanja prizadevanja za podporo regijam, ki jih je prizadel čisti prehod. Izvajanje Sklada za pravični prehod vztrajno napreduje, pri čemer se je stopnja izbire projektov na ravni sklada povečala na 25 %. Čeprav več regij Sklada za pravični prehod še vedno potrebuje dodatno podporo pri izvajanju svojih območnih načrtov za pravični prehod, so jim že na voljo številna orodja, države članice pa bom še naprej spodbujala, naj jih uporabljajo.

Poudarek je na zagotavljanju, da se vsa sredstva učinkovito uporabljajo za privabljanje novih podjetij, ustvarjanje delovnih mest in zagotavljanje novih gospodarskih priložnosti na območjih, ki se oddaljujejo od premoga in fosilnih goriv. Skupaj z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za kohezijo in reforme si bom prizadevala za regulativno okolje, ki bo vsem deležnikom, vključno z delavci in delavkami, omogočilo, da v celoti sodelujejo pri financiranju EU in ga izkoristijo, s čimer bom zagotovila, da bodo naše politike vključujoče in učinkovito podpirale lokalni razvoj.

Dejavno sodelovanje delovne sile pri načrtovanju in izvajanju Sklada za pravični prehod olajšuje dostop do financiranja. Projekt „Job after coal“ (zaposlitev po premogu) v poljski podregiji Konin so na primer razvili sindikati rudnikov lignita kot pobudo na podlagi pristopa od spodaj navzgor. Cilj projekta je podpreti udeležence na njihovi poti k novi in trajnostni zaposlitvi z zagotavljanjem ciljno usmerjene pomoči, zasnovane v sodelovanju s predstavniki delavcev. V okviru projekta se podpira preusposabljanje in strokovno izpopolnjevanje nekdanjih zaposlenih v rudnikih in elektrarnah, ki jih je prizadelo postopno opuščanje proizvodnje energije iz lignita.

Skupaj s komisarjem oziroma komisarko za trajnostni promet in turizem ter komisarjem oziroma komisarko za kmetijstvo in prehrano bomo ocenili načine za podpiranje regij, katerih gospodarska dinamika je odvisna od avtomobilskega sektorja ali intenzivnega kmetijstva. V viziji za prihodnost kmetijstva in hrane ter akcijskem načrtu EU za industrijo za avtomobilski sektor bodo opisani ukrepi, ki jih lahko sprejmemo, in veselim se, da bom k temu prispevala.

Vprašanja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja:

16. Kmetijstvo in gozdarstvo bosta za čist, pravičen in konkurenčen prehod pomembna. To sta dva izmed redkih sektorjev, ki ogljika ne le sproščajo, temveč lahko tudi dejavno prispevajo k njegovi vezavi, zagotavljajo obnovljive surovine in blažijo podnebne spremembe, hkrati pa našim državljanom zagotavljajo prehransko varnost. Kako nameravate okrepiti kmetijski in gozdarski sektor med pravičnim prehodom? Kako bi lahko ustvarili spodbude, da bi v kmetijstvu in gospodarstvu bolj prispevali k ponorom kisika in dosegli trajnostni konkurenčni prehod? Kako boste kmetom in gozdarjem pomagali pri prilagajanju izzivom podnebnih sprememb?

Kako nameravate okrepiti obete in prispevek kmetijstva h krepitvi socialno-ekonomske rasti in izboljšanja okolja, med drugim s povečanjem potenciala biogospodarstva, krožnega gospodarstva, odpornih verig preskrbe s hrano in inovativnih metod?

Kmetijstvo in gozdarstvo sta strateškega pomena za našo varnost in avtonomijo. Ti sektorji so nujno potrebni za naše naravno okolje ter osrednjega pomena za boj proti podnebnim spremembam in vzpostavitev krožnega biogospodarstva do leta 2050. Hkrati so to gospodarski sektorji, ki morajo biti konkurenčni in ekonomsko uspešni. Kmetje in lastniki gozdov si zaslužijo pravičen dohodek. Treba jih je podpirati, spodbujati in nagrajevati za zagotavljanje javnih dobrin.

Za okrepitev teh sektorjev v prehodu strateški načrti skupne kmetijske politike služijo kot na uspešnost naravnana orodja za ciljno usmerjeno podporo ljudem, ki se preživljajo s kmetovanjem in gozdarjenjem. V sedanjih načrtih je 32 % sredstev skupne kmetijske politike, ki znašajo skoraj 97 milijard EUR dodeljenih sredstev za obdobje 2023–2027, namenjenih podnebnim in okoljskim ciljem ter ciljem na področju dobrobiti živali. Evropsko računsko sodišče je v svojem nedavnem poročilu o strateških načrtih SKP z dne 30. septembra 2024 potrdilo, da zelena struktura, opredeljena v uredbi o strateških načrtih SKP za obdobje 2023–2027, omogoča večje okoljske in podnebne ambicije SKP, vendar je treba ta potencial bolje izkoristiti v okviru nacionalnih načrtov.

Pri podpori kmetijstva in gozdarstva je lahko ključna tudi državna pomoč. Sodelovala bom z državami članicami, da bi jim omogočila uporabo obstoječih pravil o državni pomoči, ki zagotavljajo specifičen, nedavno revidiran okvir in skupinsko izjemo za kmetijski in gozdarski sektor ter podeželska območja. Okvir in skupinska izjema, ki naj bi dopolnjevala skupno kmetijsko politiko, dajeta državam članicam veliko možnosti za podporo kmetom s spodbujanjem gospodarskega razvoja in podpiranjem naložb. Nabor orodij za državno pomoč dopolnjuje podpora *de minimis* za kmetijski sektor, ki služi kot dopolnilno orodje. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, nameravam zagotoviti hiter zaključek pregleda podpore *de minimis* na področju kmetijstva, z namenom upoštevanja inflacije.

Za krepitev konkurenčnosti, odpornosti in trajnostnosti kmetijskega sektorja bo kot dopolnitev javne podpore potreben tudi pristop, ki temelji na spodbudah. To je bilo poudarjeno v strateškem dialogu o prihodnosti kmetijstva

EU. Hkrati je bila priznana tudi potreba po sistemu primerjalnih analiz na ravni EU kot pogoju za novi pristop k trajnostnosti. Z novo uredbo o odvzemih ogljika in gospodarjenju z ogljikom postavljamo temelje za nov trg trajnostnosti z uvedbo standardiziranega pristopa za potrdila o trajnostnosti po vsej Evropi. Uredba o odvzemih ogljika in gospodarjenju z ogljikom ne zajema le odvzemov ogljika, temveč se uporablja tudi za biotsko raznovrstnost in prilagajanje, saj priznava prakse upravljanja, ki povečujejo odpornost na vplive podnebnih sprememb, izboljšujejo rodovitnost tal ter varujejo in obnavljajo naravo, s čimer zagotavljajo vsestransko koristne rešitve za prehransko suverenost in produktivnost zemljišč. Kot sem že omenila, menim, da so tudi dobropisi za naravo obetaven način za nagrajevanje kmetov za njihove storitve, zato bom pri nadaljnjem razvoju tega koncepta podpirala komisarja oziroma komisarko za okolje, odpornost v zvezi z vodo in konkurenčno krožno gospodarstvo.

Komisija je v zvezi s trajnostnostjo v sektorju leta 2023 sprejela Smernice o izključitvi sporazumov o trajnostnosti v kmetijstvu iz člena 101 PDEU. Ta izključitev kmetijskim proizvajalcem in drugim gospodarskim subjektom v agroživilski dobavni verigi omogoča izvajanje standardov trajnostnosti, ki presegajo sedanje zahteve iz obstoječe zakonodaje EU in nacionalne zakonodaje. Pripravljena bom sodelovati s kmeti in njihovimi partnerji v verigi, ki predlagajo trajnostne pobude.

Če bom potrjena, si bom prizadevala za sprejetje nove strategije za biogospodarstvo. Na tej podlagi bi morala biti Evropa sposobna izkoristiti potencial rastočega sektorja ter zagotoviti konkurenčnost in blaginjo, tudi na podeželju. Zavezujem se k izvajanju strategije, ki bo evropskim podjetjem zagotovila usmerjevalni okvir za uspeh pri zelenem in krožnem prehodu.